

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/419/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514221866
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2017:7514221866.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K. A., nar. XX.XX.XXXX a K. A., nar. X.XX.XXXX, obidve bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov Ivany A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, a K. A., nar. XX.X.XXXX, bytom R., X. XX, U. republika, v konaní o zníženie výživného, takto

rozhodol:

H. zamieta.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom podaným dňa 12.12.2014, doplneným dňa 4.5.2015, domáhal zníženia výživného na maloleté deti K., nar. XX.XX.XXXX, a K., nar. X.XX.XXXX, z dôvodu, že od roku 2012 mu exmanželka bráni v stretávaní s maloletými deťmi a okrem toho sa mu narodila dcéra, ktorú má so svojou partnerkou S. E..

2. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

3. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach navrhol súdu návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

- 2 -

9P/419/2015

4. Vzhľadom na to, že otec žije a pracuje v U. republike, bol dňa XX.XX.XXXX vypočutý Okresným súdom K., pričom súhlasil s tým, aby Okresný súd Košice - okolie rozhodol v jeho neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Naposledy bolo výživné na maloleté deti upravené rozsudkom Okresného súdu v Bardejove č. k. 3P/50/2012 - 45 zo dňa 19.2.2013, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, na čas po rozvode boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 60 eur na každé z maloletých detí. Maloletý K. bol žiakom 1. ročníka základnej školy, maloletý K. navštevoval predškolské zariadenie. X. bol vtedy zamestnaný v U. republike v meste R. vo firme A. E. - R. s príjmom cca XX.XXX Kč (XXX eur) brutto, býval v trojizbovom byte, kde platil nájomné vo výške 10.000 Kč (XXX,XX eura).

7. Matka vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 24.2.2016 s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila. Uviedla, že na súde prebiehalo trestné konanie ohľadom prečinu zanedbania povinnej výživy, pretože otec neplatil ani výživné určené rozsudkom o rozvode. Toto trestné konanie sa týkalo nezaplateného výživného za obdobie rokov 2014 až 2015. Za obdobie, ktoré bolo predmetom tohto trestného konania, otec dlžné výživné už zaplatil. Naďalej však prebiehalo exekučné konanie ohľadom nezaplateného výživného za obdobie roka 2013. S navrhovateľom sa rozviedli v roku 2013. Výživné určené na čas po rozvode otec nikdy pravidelne neplatil. Ďalej uviedla, že spolu s maloletými deťmi a priateľom býva v trojizbovom byte, ktorého vlastníkom je jej priateľ. Matka prispieva na bývanie sumou 140 eur mesačne. Je zamestnaná v reštaurácii B. s príjmom cca 360 eur mesačne. Na cestovné vynakladá 20 eur mesačne, mobil 15 eur mesačne.

8. Otec bol vypočutý Okresným súdom K. dňa XX.XX.XXXX, kde uviedol že žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou S. E. a ich maloletými deťmi G. A., nar. X.XX.XXXX, a B. A., nar. XX.X.XXXX. V roku XXXX uhrádzal výživné na obidvoch synov vo výške 120 eur mesačne, pričom v priebehu roka mu z dôvodu straty zamestnania vznikol dlh, avšak k dátumu 16.11.2016 má výživné na deti za celý rok 2015 zaplatené. Naposledy bol zamestnaný do konca roka 2013. Od 1.1.2014 prácu nemal, hlavne zo zdravotných dôvodov, absolvoval operáciu, mal problémy s ľadvinami, bol na dialýze. Pracovať začal opäť až od 1.3.2016. V dobe, keď nemal prácu, bol šesť mesiacov evidovaný na úrade práce a poberal podporu vo výške 4.777 Kč (176,79 eura). Býva v rodinnom dome svojej partnerky spolu s dcérami. Platí inkaso cca 5.500 Kč (203,55 eura), náklady na potraviny a oblečenie pre celú rodinu sú vo výške cca 15.000 Kč (555,12 eura) mesačne, uhrádza plyn vo výške cca 3.000 Kč (111,02 eura) mesačne, každý rok nakupuje uhlie, posledný nákup bol pred mesiacom za 15.000 Kč (555,12 eura), ďalej platí vodu a elektrinu. Uviedol, že jeho družka pred nástupom na materskú dovolenku pracovala v Nemocnici R.

- 3 -

9P/419/2015

ako kuchárka. Materská dovolenka s maloletou B. nadväzovala na materskú dovolenku s maloletou G.. Od januára 2017 má poberať materskú vo výške 7.000 Kč (259,06 eura) mesačne. Poukázal na to, že jeho partnerka si vzala pôžičku na rekonštrukciu rodinného domu, platí ju sama vo výške cca 5.000 Kč (185,04 eura) mesačne.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloleté deti navštevujú Základnú školu C.. Stravujú sa v škole za poplatok cca 20 eur na každé dieťa. Obe deti navštevujú výtvarný krúžok, za ktorý matka uhrádza 25 eur polročne za každé dieťa. S návštevou výtvarného krúžku vznikajú matke ďalšie náklady súvisiace s kúpou výtvarných pomôcok. Deti by radi navštevovali aj základnú umeleckú školu v hudobnom odbore gitara, matka si to však toho času nemôže dovoliť. Matka deťom uhrádza aj školské výlety, účasť na matematických olympiádach či iné kultúrne a spoločenské aktivity. Matka v pohovore kolízneho opatrovníkovi uviedla, že súčasná výška výživného dostatočne nepokrýva výdavky detí. Nad rámec výživného otec ničím neprispieva, maloletým deťom nezakupuje dary ani na narodeniny, meniny či Vianoce. S deťmi sa nestretáva, o stretnutie s nimi nikdy neprejavil záujem, opakovane však žiadal ich telefónne čísla napriek tomu, že deti mobilné telefóny nevlastnili. Matka na záver uviedla, že podľa fotografií zdieľaných otcom na sociálnej sieti sa otcovi darí, nakoľko si upravuje dom, zakúpil novú modernú kuchynskú linku, sprchovací kút s masážnymi tryskami a podobne.

10. Z oznámenia bývalého zamestnávateľa otca Ing. A. E. - R. bolo zistené, že pracovný pomer s otcom bol ukončený dňa 30.9.2013 dohodou. Priemerný čistý príjem otca u tohto zamestnávateľa bol za rok 2012 vo výške cca 413 eur mesačne, za rok 2013 vo výške 392 eur mesačne.

11. Z rozhodnutia Úradu práce ČR - krajskej pobočky v F. vyplýva, že otec bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňa 17.2.2014, odkedy mu bola priznaná podpora v nezamestnanosti vo výške 4.777 Kč mesačne. Otec bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie od 23.10.2014 pre neplnenie podmienok stanovených v individuálnom akčnom pláne bez vážneho dôvodu.

12. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 27.10.2015 v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 4T/35/2015 bolo zistené, že otec v roku 2014 nepracoval. Pracovať začal až v júli 2015 vo firme Z. - K. a. s., kde má zmluvu na dobu určitú do konca roka s príjmom cca XX.XXX Kč (XXX,XX eura). Pravdepodobne bude pracovať aj od januára 2016, zamestnávateľ je s ním spokojný. Uviedol, že pracovný pomer v spoločnosti Trident bol ukončený dohodou, lebo nebol schopný vykonávať fyzicky náročnú prácu, lebo

má lekárske potvrdenie o tom, že nemá vykonávať fyzicky náročnú prácu. Mal akútne zlyhanie ľadvín, bol na dialýze, mal operáciu žlčníka a ústnych mandlí. Toto lekárske potvrdenie súdu predložiť nevedel.

13. Dňa 1.7.2015 uzatvoril otec Dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom Z. - K., a. s., na dobu určitú - na rok XXXX, kde mal dohodnutú odmenu za

- 4-

9P/419/2015

vykonanú prácu vo výške 100 Kč/hod. Z výpovede otca v konaní 4T/35/2015 je zrejmé, že otcov príjem bol vtedy cca XX.XXX Kč (XXX,XX eura) mesačne.

14. Dňa 5.1.2016 uzatvoril otec ďalšiu Dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom Z. - K., a. s., na dobu určitú - na rok XXXX, kde mal dohodnutú odmenu za vykonanú prácu vo výške XXX Kč/hod.

15. Dňa 19.2.2016 uzatvoril otec Pracovnú zmluvu so zamestnávateľom Z. - K., a. s., na dobu neurčitú, kde pracuje ako vodič, stavebný robotník.

16. Z výplatných pásov otca od zamestnávateľa Z. - K., a. s. je zrejmé, že jeho priemerný čistý mesačný príjem je spolu s deťmi za obdobie od 04/2016 do 10/2016 vo výške XX.XXX Kč (XXX,XX eura) mesačne.

17. Zo Zmluvy o hypotekárnom úvere predloženej otcom, s neuvedeným dátumom, uzatvorenej medzi mC. S. A. a S. E., bolo zistené, že partnerka otca S. E. si vzala hypotekárny úver vo výške X.W..XXX Kč (XX.XXX,XX eura) na rekonštrukciu rodinného domu č. XX v obci X..

18. Zo Zmluvy o poskytnutí medziúveru a úveru zo stavebného sporenia uzatvorenej medzi U. stavební spošiteľnou, a.s. a S. E., s neuvedeným dátumom, bolo zistené, že partnerka otca S. E. si vzala medziúver zo stavebného sporenia vo výške XXX.XXX Kč (XX.XXX,XX eura).

19. Dňa 24.10.2016 otcova partnerka uhradila splátku úveru mC. S.A. vo výške X.XXX,XX Kč (XXX,XX eura).

20. Dňa 7.11.2016 otcova partnerka previedla do U. stavební spošiteľny, a.s. sumu X.XXX Kč (XX,XX eura).

21. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného

- 5 -

9P/419/2015

rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Predpokladom zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov v tých skutočnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom.

28. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že na strane otca nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného pre maloleté deti, pretože otec bol v čase predchádzajúceho určenia výživného pri rozvoze vo februári 2013 zamestnaný u Ing. A. E. - R. s príjmom cca XXX eur mesačne, pričom z tohto príjmu platil nájomné vo výške 10.000 Kč (XXX,XX eura) mesačne a v tejto situácii súhlasil s výživným po 60 eur mesačne na každého zo synov. Otec ukončil pracovný pomer u Ing. A. E. dohodou v septembri 2013. Tvrdil síce, že pracovný pomer ukončil zo zdravotných dôvodov, uvedené tvrdenie však súdu doposiaľ ničím nepreukázal. Následne bol otec až 17.2.2014 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a bola mu priznaná podpora v nezamestnanosti vo výške X.XXX Kč (XXX,XX eura) mesačne. Otec bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňa 23.10.2014 z dôvodu nesplnenia podmienok stanovených úradom práce. Následne otec začal pracovať až v júli 2015 vo firme Z. - K. a. s., kde do marca 2016 dosahoval príjem cca 11.500 Kč (XXX,XX eura) mesačne, pričom od apríla 2016 do októbra bol jeho priemerný čistý mesačný príjem spolu s diétami vo výške 18.007 Kč (666,41 eura) mesačne. Otec síce podával návrh na zníženie výživného v čase, keď bol nezamestnaný, vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie, súd však skutočnosť, že otec v čase podania návrhu nepracoval a nemal žiaden príjem, musel posúdiť podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zárobku a majetkového prospechu, pretože otec ukončil pracovný pomer u predchádzajúceho zamestnávateľa Ing. A. E. - R. dohodou. Otec ničím nepreukázal, že u uvedeného zamestnávateľa nemohol ďalej riadne pracovať, preto má súd za to, že skončenie tohto pracovného pomeru bolo zapríčinené z dôvodov na strane otca.

29. Súd dáva do pozornosti otcovi, že ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine zaradilo majetkové pomery povinného medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská pre zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, ak povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne

- 6 -

9P/419/2015

možnosť poskytovania výživného. V danom prípade otec ako povinný rodič majúci maloleté dieťa, ktoré nie je schopné samo sa živiť, je povinný využitím svojich subjektívnych vlastností, najmä vzdelania a pracovných skúseností, organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Každá povinná osoba musí vždy, aj keď je to na úkor svojich potrieb, zabezpečiť výživu dieťaťa. Schopnosti a možnosti rodiča má súd zhodnotiť zo všetkých dostupných objektívnych hľadísk, a to najmä z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti jeho uplatnenia v danom regióne. Súd poznamenáva, že výživné vo výške 60 eur mesačne pre maloleté deti K. a K., ktoré predstavuje na jedno dieťa len 1,94 eura denne, je tak nízke, že zohľadňuje len základnú mieru nevyhnutných potrieb maloletých detí. Zároveň je potrebné uviesť, že z výdavkov prezentovaných otcom je zrejme, že značná časť príjmov rodiny otca je poukazovaná na hypotekárny úver a stavebný medziúver, ktorý síce platí otcova partnerka zo svojho účtu, avšak je pochopiteľné, že v situácii, keď je na rodičovskej dovolenke, musí takmer všetky výdavky rodiny uhrádzať otec. Súd poznamenáva, že splátky úverov nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou k maloletým deťom a povinnosťou otca je usmerniť svoje výdavky tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Súd je toho názoru, že otec je aj za predpokladu, že má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom deťom, s využitím svojich subjektívnych vlastností schopný organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť riadne si plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletým K. a K. v doposiaľ určenej výške. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

30. Na záver súd dodáva, že prepočet z Kč na eurá urobil na základe kurzu Národnej banky Slovenska platného ku dňu vyhlásenia rozsudku (www.nbs.sk).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť

- 7 -

9P/419/2015

dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.